

omnes causas, eumulative tamen quoad Locumtenentem Generalem causarum Civillium Legati, Vicelegati, aut Gubernatoris, quo ex forma Statutorum, ordinum, ac provisionum Ferrariae cognosci debent, ac terminari appellatione remota, exceptis iis, quae ratione personae agentis, vel conventae, vel ratione causae ex forma eorumdem Statutorum, ordinum, ac provisionum, vel privilegiis alicujus forum habeant particulare, & coram Iudice aliquo particulari tractari, & definiti debent. Insuper concedimus, & indulgemus eidem Rotae cognitionem secundarum appellationum, nedum a sententis Praetoris, verumetiam quorumcumque Iudicum totius Legationis, & Ducatus Ferrariae; & volumus, ut ipsae secundae appellationes, etiam totius Legationis omnino ad Rotam devolvantur, dummodo quo ad eas extra Civitatem valor causae excedat aureos centum a libris quatuor. Nec non possint de Auditoribus cognoscere quascumque alias causas in dicta Civitate, & Legatione Ferrariae, prout possunt Auditoribus Bononiensibus in Civitate, & Territorio Bononiensi. Declarantes causas omnes praedictas, etiam cum Voto Praetoris decidendas esse, exceptis appellationum causis, quae ab eius sententis interponuntur, ut praemissum est.

Facultas Rotae in procedendo.

§. 20. In praedictis vero omnibus tam Praetorem, quam Rotam in procedendo summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura Iudicii, sola facti veritate inspecta, procedere possent in decidendo vero provisiones, Constitutiones, & statuta Ferrariae ab iisdem observari debere praecipimus; exceptis causis locorum, ac Civitatum Legationis, in quibus statuta, & provisiones eorum, earumque particularia ad decisoriam pertinentia, si quae, vel quas haberent, servari mandamus.

Curatoribus, & Tutoribus dandis.

§. 21. Et quoniam, ut saepenumero dictum est, properamus ad causarum finem, & litium amputationem jubemus, ut Statuti Ferrariae ordine praetermissis tam Praetor, quam Rota, in causis coram eis vententibus Curatores, & Tutores decernendi potestatem habeant, haereditatibusque jacentibus, & vacan. absentibus, minoribus, & Pupillis, & aliis quibuscumque, qui Curatore, seu Tutore indigerent, ita tamen, ut Tutoris, seu Curatoris electio, praesentibus per binas Cedulae cum debito unius diei intervallo notificetur, & absentibus, ac haereditatibus jacentibus, & vacantibus super Podiolo Palatii Communis Ferrariae alta voce, & sono cornu praemisso, & Cedulae postea affigantur valvis ejusdem Palatii; Et si ii, quibus Tutor, vel Curator decretus fuerit, comparuerint, & curatorem alium, vel Tutorem petierint, vel Tutorem, seu Curatorem sibi legitime constitutum nominaverint, teneatur Praetor, vel Rota alium dare, vel mandare, ut cum Tutore, vel Curatore nominato iudicium peragatur.

Refinitio adversus peremptam instantiam, quando & quomodo concedenda.

§. 22. Et cum aliquando usu veniat, ut ob negligentiam litigantium instantia appellationis pereat, fiatque ipsa appellatio deserta magna saepe cum negligentis iactura, qui plerumque in meritis jus fovet opti-

um: Nos aequitatem praeculis habentes, decernimus, ut lege, Statuto, vel Constitutione aliqua non obstante, facta prius executione sententiae, qua fuerat appellatum, & refectis parti expensis usque ad quadrantem, is, cujus appellatio deserta fuit, super meritis audiatur per viam restitutionis in integrum committenda a Legato, sive a Prolegato pro tempore. Declarantes id semel observandum; Nam iterum deserta appellatione, sententiam in iudicatum omnino transire, & plenum sortiri effectum mandamus, ne causa in infinitum protrahatur. Et cum accedere possit, ut sententia prima retractetur; ideo volumus, ut pars, in cujus gratiam fiet executio praedicta, idonee cavere teneatur restituendis omnibus, quae de jure eam restituere oportebit, in causa succumbentiae, & retractionis.

Appellatio a sententis Rotae non datur, sed sola revisio in eadem Rota.

§. 23. Postremo a sententis omnibus, & quibuscumque, quas Rota, vel hujus nostrae Constitutionis tenore, ac virtute, vel alias ex nostra, aut Legatorum, Vicelegatorum, aut Gubernatorum delegatione tulerit, volumus, ut nullo modo possit appellari, de nullitate quantumvis notoria dici, vel opponi supplicari, nec recursus peti, vel concedi, aut etiam ad Sedem Apostolicam relatio efflagitari etiam ex capite minoris aetatis, aut officium Iudicis implorari, vel quoquo modo illis contrari possit, sed prout late extiterint, omnimoda executioni demandari debeant; & casu quo propter aliquam gravissimam causam, remedium aliquod adversus praedictas sententias concedendum sit, sancimus nullum aliud concedi posse praeter solam revisionem ad eandem Rotam coram eisdem Auditoribus, quibus, ut universis neminem adiunctum, sed ipsis uti singulis, cum opus fuerit, de eadem Rota tantum adiunctum dari volumus, quoniam id unum nostrae Civitati Ferrariae, ac ejus districtui, ac Legationi indulgemus, ut causae illius ne ullo unquam tempore, (sub quovis praetextu, aut quasvis colore, vel causa quantumvis gravi extrahi possint a Civitate ipsa, etiam ad Curiam Romanam, sed in ea atque in ipsius Rota, quam in ejus gratiam, & in signum nostrae erga illam dilectionis ereximus, decidi, & sine debito terminari, Camerali obligatione, & aliis quantumvis urgentioribus quibuscumque non obstant. Concedentes ipsi Praetori, & Auditoribus facultatem reassumendi causas omnes praedictas, etiam a quibuscumque Iudicibus, & Tribunalibus, quoties opus fuerit, illasque etiam in statu, & terminis, in quibus reperientur, prosequendi, ac sub poenis arbitrariis, in Legatione, & extra inhibendi, ac praedictas poenas exequendi.

Causae Status Ferrariae non extrahenda.

Causae a Praetore forte dividendae.

§. 24. Nunc cum Auditoribus Jurisdictionem concesserimus, non abs re est, ut certam quoque formam, qua citius, & accommodatius lites expediri valeant, eidem praescribamus. In primis itaque volumus, ut Praetoris, quem supremum Rotae, ac Civitatis Magistratum constituimus, partes sint, causas omnes Rotaes forte dividendi inter Auditores.

Quos

Voto tamen totius Rotae terminanda.

§. 25. Quos Auditores, & Praetorem singulos Iudices causarum suarum ordinarios deputamus; ita tamen, ut absque voto Collegarum, nec ad terminationem causarum, nec articulorum quidem relevantium devenire queant.

Sportulae a Notario dividende.

§. 26. Sportularum vero, ac emolumentorum per Notarium fiat divisio, & idem Notarius lata sententia singulis Iudicibus, seu Auditoribus suam det portionem, Praetore tamen nullam portionem in sportulis, ac emolumentis secundarum appellationum sibi vindicante.

Ponens non vocat in causis, nisi a iudice vota sint aequalia.

§. 27. At quia Iudex causa, quem Ponentem vocari volumus, satis elaborabit in studendis processibus, cum velimus ab eo statum, merita causa digesta Coauditoribus proponi, & ideo quaestionem resolutioni commode vacare non poterit, statuimus, Ponentem ipsam nullam habere Votum in sua causa, sed juxta majoris partis Coauditorum Votum, quemcumque articulum, & ipsam causam definire teneri; nisi tamen Auditores essent discordes, & vota forent aequalia, quo casu disponimus, ut tunc votum habeat, cum uni parti adherere teneatur.

Rota quando, & quoties fieri, & informari debeat.

§. 28. Volumus autem, d. Rotam fieri bis in hebdomada, videlicet die Lunae, ac Veneris summo mane, ac si dies Lunae fuerit feriata, mandamus eam fieri Mercurii. ac Veneris proxima si autem dies Veneris feriata fuerit, & dies Lunae ejusdem hebdomadae fuerit iuridica, tunc fiet ipsis diebus Lunae, & Mercurii; & in summa bis in hebdomada diebus non feriatis fieri decernimus, ita tamen, ut pro unaquaque Rota, uno die partes cum Advocatis, & Procuratoribus informant singulos Auditores Domi, relictis etiam informationibus in scriptis, & Ponenti duplicatis, ut parti petenti copiam dare possit; & unusquisque in sero ejusdem diei ad omnes Coauditores transmittat sua dubia, quae proponere decrevit in proxima futura Rota; sequenti vero die causas studeant, & Memorialia partium super responsione informationibus die praecedenti datis accipiant, tertia vero die eas, quoad fieri poterit, decident. Numerum autem causarum, & articulorum emergentium, proponendorum, & proponendarum in qualibet Rota arbitrio ipsorum Auditorum relinquimus, & relaxamus.

Propositio causae quomodo facianda.

§. 29. Ut autem dubiorum inanum, otiosa evitetur disputatio facimus, ut causa in Rotam introducta, actor porrigat Ponenti suum Memoriale super dubio disputando, quod juxta naturam, & exigentiam celerioris expeditionis causae formabit, partem adversam coram eo Iudice citabit ad concordandum de dubio, & ipsa parte comparente, & illud acceptante, ipsi dubio subscribet, copiamque utrique parti concedat, ut super eo informare valeat; quod si alia pars non comparuerit, Iudex duplicatam dubii copiam instanti subscribet, ut unam penes se retinere, aliam suo Adversario per nuncium notificare, & transmittere possit. Et, si in acceptatione dubii partes discordes

Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

faciat, ipse Ponens, eas ut sibi justum videbitur, concordare studebit; & altera parte petente, quatenus sic res postulet, super dubio dando adhibebitur Votum totius Rotae.

Termini citationum quomodo servandi, & declarandi.

§. 30. Termini citationum pro perficiendo processu, coram eisdem Auditoribus, finita statim Rota, per Notarios actuarios, & Procuratores servabuntur; quos Auditores pro servato habere posse infra decennium proximum etiam Domi declarandos decernimus.

Summarium testium quomodo firmandum.

§. 31. Ac ut facilius depositiones Testium inspiciantur, & ne Auditores magis quam expediat, fatigentur, mandamus, quoties ab utraque parte, vel altera earum examinati fuerint, & Ponenti visum fuerit, eorum dicta in Summarium redigantur; & quoniam a nemine accuratius perpenduntur, quam a partibus interesse habentibus, fiet ab Actore Summarium, illudque Ponenti exhibebit, & pars adversa coram eo citabitur ad concordandum de Summario, alias videndum pronunciarum fieri debere Summarium per instantem porrecto, ac illud per dictum Ponentem subscribi, & adversario comparente, si approbabit Summarium, erit concordatum, sin minus, addet, vel minuet in folio separato, prout viderit convenire, & ipse Ponens differentias dirimat, ipsiusque Summarii copiam singulis Auditoribus a Ponente subscriptam partes exhibebunt.

Citationes, quae in actis redigenda.

§. 32. Citationes autem productae ad concordandum de dubio, & ad concordandum de Summario, nolumus quod in actis redigantur, nec aliae citationes, quae non sint necessariae ad validitatem Iudicii, sed necessariae dumtaxat.

Decisiones in quibus causis dandae.

§. 33. Demumque post causarum expeditionem, teneatur Rota parti petenti in causis excedentem summam scutorum ducentorum, tradere decisionem. In causis videlicet executivis infra decem dies continuos; in ceteris vero quibuscumque infra triginta dies continuos a die prolationis sententiarum in dictis causis immediate decurrendos.

Precedentia Praetoris, & Auditorum, praesentur.

§. 34. Et quoniam Rotae Tribunal tamquam supremum in iudicando, in Civitate, & tota Legatione, meretur aliquam prerogativam; ideo sancimus, ut Praetor Rota in omnibus actionibus, tam publicis, quam privatis praecedere debeat ceteros Iudices, tam Civitatis, quam totius Legationis, etiam Locatenentes generales causarum Civillium, & criminalium, quos post Praetorem supra ceteros Auditores incedere volumus. Auditores vero ipsius Rotae praecedere volumus omnes, & quoscumque Iudices ipsius Civitatis, & Legationis, praeter ipsos duos Locatenentes, nunc, & pro tempore generales supradictos.

Indulta eisdem conceduntur.

§. 35. Nec non eisdem Praetorem, & singulos Auditores Rotae immunes constituimus a portu literarum, & ab omnibus datis, gabellis, ac gravaminibus quibuscumque: Insuperque etiam potiri volumus omnibus privilegiis, immunitatibus, praerogativis, & prerogativis, quibus Consiliiarii iustitiae

in quorum locum ipsi Prætor, & Auditores subrogantur, hucusque potiti sunt. Demum eidem Rotæ Ferrariensis, ejusque Prætori, ac singulis Auditoribus, ut omnibus & singulis privilegiis, gratiis, facultatibus, & præheminentiis, quibus Rota Bononiensis, & Prætor, & Auditores quomodolibet fruuntur, potiuntur, & gaudent, pari modo, & absque aliqua differentia frui, potiri, & gaudere possint, & valeant, perpetuo concedimus, & indulgemus. Declarantes, quatenus dictæ facultates, privilegia Rotæ Bononiensis, & Consilii iustitiæ olim Ducalis essent minora supraexpressis, & ipsa Rota Bononiensis, minori privilegio, & facultate potiatur, quam ipsum Consilium iustitiæ, & e contra, nullatenus intendimus majori privilegio derogare, sed prout per prædicta, & unum quodque eorum uberius provisum est, eo majori etiam privilegio, immunitate, præheminentia, emolumento, prærogativa, facultate, & gratia, Rotam nostram Ferrariensis, ejusque Prætoris, & singulos Auditores decorare, illisque potiri decernimus, & mandamus.

§. 36. Cæterum dilectum filium nostrum Petrum tit. S. Nicolai in Carcere Diaconum Cardinalem Aldobrandinum nuncupat. nostrum secundum carnem ex Fratre germano Nepotem, quoad vixerit, in dictæ Rotæ, & ejus Prætoris, & Auditorum, eorumque iurium, & privilegiorum, ac Indultorum quorumcumque Protectorem cum omnimoda facultate, & auctoritate omnia, & singula, quæ ad Prætoris, & dictorum Auditorum officium quomodolibet vigore præsentium, & alia de jure, vel consuetudine spectant, & pertinent, & quæ alii similes S. R. E. Cardinales Protectores facere, & exercere possunt, & consueverunt, faciendi, dicendi, & exercendi, dicta auctoritate perpetuo etiam constituimus, & deputamus.

§. 37. Decernentes præsentis literas quacumque causa nullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, sive eas infringi, invalidari, seu revocari posse, sed illas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, nec non inviolabiliter perpetuo observari.

§. 38. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, etiam ejusdem Palatii nostri Apostolici causarum Auditores, & ejusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de Latere Legatos, seu Vicelegatos, aut Camera Apostolicæ Præsidentes, & Clericos, & quosvis alios, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique locorum iudicari, definiti, & interpretari debere. Irritum quoque, & inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 39. Ac mandantes omnibus, & singulis totius Status Ecclesiastici prædicti

Deputatio Cardinalis Protectoris.

Clausula huius Bullæ præservativa.

Clausula sublata &c.

Deputatio executorum ejusdem Bullæ.

Commissariis, Gubernatoribus, Potestatibus, & eorum Locatenentibus, Legatis, Vicelegatis, nec non Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis eorum Vicariis in spiritualibus generalibus, ac aliis Jurisdictionem exercentibus quibuscumque, ut quoties super hoc fuerint requisiti, sententias, decreta, Statuta, sequestra, mandata, executoriales literas, remissoriales, citationes, & alias a dicta Rota, & ejus Auditoribus emananda pro tempore, omnibus opportunis remediis executioni demandari faciant realiter, & cum effectu, prout opus fuerit, & eis commissum extiterit.

§. 40. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & præsertim facultatibus dilecto filio Curie causarum Camera Apostolicæ generali Auditori concessis, ac supra dicta Constitutione Aldobrandina, nec non ejusdem Civitatis Ferrariensis, ac aliarum Civitatum, Terrarum, & locorum prædicti Ducatus Ferrariensis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, legibus etiam municipalibus, usibus, & naturis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis etiam eisdem Provinciæ, Civitatibus, Oppidis, Terris, Castris, Villis, & locis, eorumque Communitatibus, Universitatibus, Jurisdictionibus, Gubernatoribus, Potestatibus, Officialibus, & Incolis, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio ad hoc servanda foret, eorum omnium, & singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, & inferrentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus, derogamus, & derogatum esse volumus; cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 29. Maii 1599. Pont. Nostri Anno octavo.

Clausula derogatoria.

D. P. A. VIII. die 29. Maii.

CXCIX.

Monasteria Monialium Civitatis Senarum immediate Archiepiscopi jurisdictioni subiiciuntur.

Ven. fratri Archiepiscopo Senensi.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabilis Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum sicut accepimus, licet alias

Ex Regest. in Secr. Brev.

Pius II. Monasteria omnia Urbis Senarum.

no-

nosser cupiens, ut ubique in præclarissima Civitate Senensi Monialium Monasteria sub tali ductu, & gubernio protegerentur, & custodirentur, ut non modo scandala, sed neque etiam scandalorum motus inde possent quomodolibet suboriri, ut que in eis vera Religio vigeret, & honestatis, ac prudentiæ splendor eniteret, non sine magnis, & urgentibus rationibus, atque causis animi sumum ad id tunc moventibus, omnia, & singula Monasteria tam intra, quam extra muros Civitatis consentientia quorumcumque Ordinum exempta, & non exempta ab omni cura, visitatione, & superioritate omnium, & singulorum Religiosorum Ordinum quorumcumque Mendicantium, & non Mendicantium, Observantium, sive Conventualium auctoritate Apostolica ex certa scientia perpetuo exempta, & liberasset, & ipsorum omnium, & singulorum Monasteriorum, & in eis pro tempore existentium personarum curam, reformationem, visitationem, punitionem, & correctionem tam in capitibus, quam in membris tunc, & pro tempore existenti Archiepiscopo Senensi, ejusque pro tempore Vicario in spiritualibus generali, auctoritate, & scientia prædictis commisit, & specialiter delegasset, ita ut in Monasteria, eorumque personas prædictas omnimodam Jurisdictionem valeret exercere, omnibusque, & singulis Religiosis præfatis quoscumque gradus, præeminentiæ, prælaturæ, ac status existerent, sub excommunicationis, & carceris, in quo propterea per biennium sine ulla remissionis spe detinendi essent, poenis inhibuisset, ne prædicta Monasteria, vel eorum aliquod, quacumque sumpta occasione, visitare, aut alias ad illa accedere, seu in illorum cura, & regimine se quoquo modo intromittere deberent. Mandans Archiepiscopo, & Vicario præfatis, ut quoscumque Religiosos ex prædictis, quos contra hujusmodi inhibitionem, eadem Monasteria visitando, & ad illa accedendo egisse eis constaret, non solum excommunicatos nominatim publice nunciarent, & ab aliis nunciari, ac ab omnibus artibus evitari facerent, sed etiam eos carceri manciparent, & per biennium detinerent, ac alias prout in ejusdem Pii Prædecessoris literis plenius continetur.

§. 2. Nihilominus ex concessione felicitis recordationis Leonis Papæ X. etiam Prædecessoris nostri Monasterium Monialium Sanctæ Mariæ Magdalene sub cura Fratrum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, & aliud Sanctæ Monicæ sub eorumdem Fratrum, ac unum Sancti Jacynthi de vita æterna, ac aliud Sanctæ Catherinæ Paradisi nuncupat. Monialium Monasteria dictæ Civitatis sub Fratrum Ordinis Prædicatorum cura nunc reperuntur, licet de tribus ultimodictis Monasteriis nulla appareat concessio.

§. 3. Nos autem attendentes dictum Pium Prædecessorem, provido consilio, Monasteria Monialium sub cura, & gubernio Ordinarii reduxisse, nuncque potissi-

imum expedire, ut sub hujusmodi Ordinarii cura, & gubernio permanerent. Idcirco iustis suadentibus rationibus adducti, motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, prædictas Pii II. literas innovantes, & confirmantes tam supranominata quatuor, quam alia quæcumque, si qua sint, Monialium Monasteria tam intra, quam extra muros Civitatis Senensis, existentia quoscumque Ordinis ab omni cura, visitatione, correctione, gubernio, & superioritate prædictorum Sancti Dominici, & Sancti Augustini, & quorumcumque aliorum quorumvis Ordinum Mendicantium, vel non Mendicantium auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo eximimus, tollimus, & liberamus, ac illorum omnium, & singulorum personarum curam, reformationem, visitationem, punitionem, & correctionem tam in capitibus, quam in membris Fraternalitatis, & pro tempore existenti Archiepiscopo Senensi, seu tuo in spiritualibus Vicario generali, auctoritate, & tenore prædictis, ita ut vos in Monasteria, eorumque personas prædictas omnimodam Jurisdictionem exercere valeatis juxta prædictarum Pii II. literarum seriem committimus, & delegamus.

§. 4. Inhibentes propterea supra dictis omnia, & singulis Religiosis sub eisdem poenis in literis Pii Prædecessoris contentis per contrafacientes eo ipso incurrendis, ne ulterius in cura, gubernio, visitatione, correctione, & reformatione Monasteriorum prædictorum se quovis pretextu intromittere audeant, seu præsumant, Tibique, seu Vicario prædicto contra quoscumque ex dictis Religiosis per poenas prædictas irremissibiliter procedendi, plenam, & liberam facultatem concedimus, & impertimur.

§. 5. Non obstantibus concessione Leonis X., aliisque præmissis, nec non Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & Ordinum prædictorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Monasteriis, ac Ordinibus, necnon Superioribus, & Religiosis quibuscumque in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, nec non omnibus illis, quæ prædictus Pius Prædecessor in suis literis voluit non ob stare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die 4. Junii 1599., Pontificatus nostri Anno VIII.

Inhibetque Regularium superioribus, ne in prædictorum Monasterio in regimine se ingerant.

Contraria tollit.

Dat. die 4. Junii 1599. An. VIII.

nensis Archiepiscopo sub-jecit.

Leo tamen X. nonnulla ex his Monasteria Regularium auctoritati subiicit.

Clemens Pii Secundi Constitutionem renovat.

Ex Regest. in Sec. Breve

Facultas Cardinalibus Cajetano, & Burghesio introducendi disciplinam in Collegiis, & Seminariis Nationis Anglicanae tam in Hispaniis, quam in partibus inferioris Germaniae erectis ad formam regiminis Collegii ejusdem Nationis Romae erecti a Gregorio Papa XIII.

Dilectis filiis nostris Henrico S. Pudentiana Cajetano, & Camillo S. Eusebii Tutorum Presbyteris Burghesio nuncupatis Cardinalibus.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecti Filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Facultas, de qua in Rubrica.

De quiete, ac felici regimine Collegiorum, & Seminariorum quorumcumque Nationis Anglicanae tam in Urbe, quam alibi ubicumque locorum institutorum, ac de ipsis Anglis Catholicis in Catholica fide, & pietatis cultu continendis pro nostro pastoralis munere solliciti, ac de vestra prudentia, virtute, & Catholicae Religionis zelo plurimum in Domino confisi, Vobis, ut disciplinam nuper in Collegium Anglorum de Urbe iussu nostro, ac vestra institutione introductam, per quam, uti magna cum nostra voluptate accepimus, omnes domestici tumultus, & discordiae sublatae sunt, summaque pax, & animorum unio inter omnes vigere cernitur, non solum in praedicto Urbis Collegio auctoritate nostra confirmare, sed in aliis omnibus ejusdem Nationis Anglicanae Collegiis, & Seminariis ubilibet institutis, introducere, & si qua ad majorem perfectionem, vel explicationem Regularum, quae jam in usu sunt pro disciplina, aut regimine dictorum Collegiorum, & Seminariorum addenda, vel mutanda vobis videbuntur, ea addere, vel mutare arbitrio vestro possitis, & valeatis, quae manibus vestris subscripta eadem cum prioribus vim, & efficaciam habeant.

Alumnis sit potestas eligendi duos felices ex approbatis Sanctorum Anglorum.

Ac praeterea, ut quaecumque in Bulla erectionis praedicti Collegii Urbis a fel. record. Gregorio Papa XIII. Praedecessore nostro sub datum Kalend. Maii Pontificatus sui Anno Septimo edita pro bona Anglicanae juventutis institutione sunt disposita, eadem vel omnia, vel aliqua ex parte, prout vobis visis, & consideratis omnibus expedire videbitur, aliis quoque Collegiis, & Seminariis Anglicanis extra Urbem in Hispaniarum Regnis, aut in partibus inferioris Germaniae institutis, communicare: nominatim vero cuicumque ex dictis Collegiis, seu Seminariis, ut unumquodque ipsorum ad hujus Collegii Urbis exemplum duo festa ex iam approbatis Sanctorum Anglorum, quae cum vestro consensu sibi delegerint, singulis annis celebrare, ac iis festis diebus, iisdem privilegiis, & indulgentiis, quibus Collegium Angli-

canum Urbis in Festivitatibus Sanctissimae Trinitatis, & Sancti Thomae Cantuariensis gaudere, & frui solet, pari modo, ac si unicuique ipsorum Collegiorum, & Seminariorum nominatim concessa fuissent, gaudere, ac frui possint, & valeant, concedere, & indulgere auctoritate nostra possitis, & valeatis, plenam, & liberam per praesentes eadem auctoritate concedimus facultatem.

Non obstantibus nostra de non concedendis Indulgentiis ad instar, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quorumcumque Collegiorum, & Seminariorum hujusmodi etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 7. Julii 1599. Pontificatus nostri Anno VIII.

Derogatio contrarium

Dat. die 7. Julii 1599. An.VIII.

CCI.

Confirmatur Statutum Capituli Basilienis de non infeudandis bonis ejusdem Ecclesiae, eorumque natura immutanda.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Venerabili Fratri Christophoro Episcopo, ac dilectis filiis Praeposito, Decano, & Capitulo Ecclesiae Basilien.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabili Frater, & dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Incerae fidei, & devotionis affectus, quos Nos, & Romanam prosequimini Ecclesiam promeretur, ut statuta per Vos ad Ecclesiae vestrae utilitatem, & commodum facta Apostolicae nostrae confirmationis robore libenter communiemus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

Exordium.

Vestro siquidem nomine Nobis nuper expositum fuit, quod Vos attendentes Ecclesiam vestram Basilien. potentia, auctoritate, opibus ab ipsis fere originis suae primordiis egregie florentem, nunc injuria, & iniquitate temporum prope modum eversam, & collapsam existere; Idque praeterquam Ecclesia praedicta bellis gravissimis conquassata, immenso aere alieno, & pignorum nexu afflicta est, ex Infeudationibus perpetuis bonorum dictae Ecclesiae factis, ex quibus ipsius Ecclesiae redditus, Jura, Terrae, Possessiones, Arces, & Oppida, quae mensae Episcopali antea adscripta erant, & ipsius Ecclesiae dignitati, & Jurisdictioni tuenda inferviebant, alienata reperiuntur, evenisse, huic damno, & incommodo aliqua ratione occurrere cupientes, concordibus animis, & communi suffragio inter vos convenistis, & statutum perpetuum, & irrevocabile condidistis; ut nimirum in posterum feuda, seu avita, seu nova illa sint, quae vel per obitum vassal-

Capitulum statuta condit quibus decernitur.

Ne feuda cuiquam in perpetuum, vel ad tempus concedantur.

Aut bonorum natura mutetur.

Statuta penitus contra transgressiones.

Additioque juramento per Episcopos, & Canonicos de observando hujusmodi statuta.

Perit ea Apostolica auctoritate.

rum, vel alio quocumque modo ad Episcopalem mensam reverfura sunt, nemini unquam amplius, nullo neque meritorum, neque necessitatis, vel utilitatis, neque sanguinis, vel affinitatis respectu, denuo neque in perpetuum, neque ad tempus concedantur, sed Mensae Episcopali vindicentur, & addicantur, ibique perpetuo adferentur. Deinde, ut nulli Successori Episcopo, neque vobis ipsis liceat ex Mensa Episcopali nova feuda constituit, vel naturam, & conditionem feudi alicujus immutare, aut de familia in familiam, vel de gente in gentem transferre, idque nec consensu Capituli, quem si quis alterutro, seu feudi aperti, aut commissi, sive commutandi, aut de novo constituendi, casu emendicatis suffragiis elicere contendat; is tamen neque unverse, neque singillatim adhibeantur, neque consilio, aut ope alicujus ullo modo foveatur: Si vero quid contradictum, attentatum, vel factum fuerit, totum id nullius momenti, ponderis, & valoris sit, pleneque revocetur, neque ulla, etiam longissimi, vel memoriam hominum excedentis temporis, vel possessionis exceptione adjuvetur, sed omnino a quolibet praesertim proximo successore Episcopo retractetur, quod diligentissime curabit Capitulum, urgebitque retractionem, vel demortuo Episcopo cum successore eam inibit, & perficiet, is autem, qui contra aliquid moliri, tentare, facere, suadere, vel quocumque modo per se, vel per alium, contravenire ausus fuerit, sive Episcopus is sit, sive unus, vel plures ex Capitulo eo ipso sententiam excommunicationis incurrat, a qua nisi a Summo Pontifice, excepto mortis articulo, absolvi nequeat. Praeterea omnibus Ecclesiis, Monasteriis, & aliis per cum detentis Beneficiis, eo ipso privetur, exuatur, infamiaque perpetua notetur. Ut autem haec omnia magis solliciti, & majori studio, & fervore amplecteremini, & prosequeremini, mutuo vos jure jurando ad eorum observationem solemniter, & rite adstrinxistis, & obligavistis, quod quotiescumque ad alterius Episcopi electionem accederet Capitulum ab ipso renovari, & iterari, neque prius quicquam de successore designari, adlegendoque consultari posse voluistis, quam in verba, & mentem hujus statuti, deque eo inconcussa, & illibata observantia custodiendo juraverit. Electus quoque e vestigio, & ante idem Jus jurandum praestet, quam administrationem Episcopatus in se recipiat, alioquin irrita, vana, & inutilia sint quaecumque gesserit, statuerit, vel fecerit; Canonici item cum in Capitulum adoptantur, non prius vocem, & suffragium in eo habeant, quam eadem Juris jurandi Religione teneantur, ac more consueto ei se deoverint, & obligaverint. Praefectus denique Aulae, Cancellarius, & Consiliarii Episcopales cum primis iis honoribus, & muneribus praeficiuntur, idem sancte jurent, & cum reliquis officio eorum annexis articulis praemittant.

tio subjungebatur, vos pro majori praedicti statuti firmitate cupiatis illud auctoritatis Apostolicae robore communiri, Nobis propterea humiliter supplicari fecistis, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur honestis petitionibus vestris praesertim Ecclesiae utilitatem respicientibus, quantum cum Domino possumus, annuere, vosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & vestrum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, statutum supra dictum auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper intervenerint, supplementus, ipsumque statutum per Vos, & Successores vestros, aliosque omnes, ad quos spectat, & in futurum spectabit, inconcussa, & inviolate perpetuo observari debere; ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac aliis ejusdem Ecclesiae vestrae etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Vobis, & eidem Ecclesiae, seu quibusvis aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 14. Augusti 1599. Pontificatus nostri Anno VIII.

ritate confirmari.

Confirmat Clemens.

Contrariisque derogat.

Dat. die 14. Augusti 1599. An.VIII.

CCII.

Hortatio Pastoralis ad Episcopos Regni Galliae, ut pace jam composita inter Reges Galliae, & Hispaniarum, suo muneri, animarumque salutis, & Catholicae Fidei augmento ardentius incumbant.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Lugdunensi, & Episcopis in eadem Provincia constitutis.

Dives in misericordia sua Deus, quamvis peccatis hominum promerentibus, multis Ecclesiam suam perturbationibus con-

Procuriamus.

Pace compo-
sita Clemente
auctore inter
Reges Gallie,
& Hispania;

concuti, & tamquam tempestatibus jactari permittat, quibus cor nostrum gravi molestia, & sollicitudine conficitur, qui in hac puppi militantis Ecclesie, meritis licet, & viribus imparibus, Deo ipso ita disponente, clavum tenemus, idem tamen misericors, & miserator Dominus, secundum divitias bonitatis sue, Nos stillicidiis consolationis sue mitigare quandoque non cessat.

§.1. Nam pace inter duos potentissimos Reges filios nostros in Christo carissimos, admirabili Dei benignitate conciliata, quod crebro, & multa cum gratiarum actione commemorandum est, jam ex ea in isto potissimum nobilissimo Francie Regno, quod in visceribus Christi gerimus, commoda illa, ut audivimus, & spirituales utilitates emanare incipiunt, quas a summa Dei clementia, & a vestra etiam Pastoralis vigilantia, Fratres Venerabiles, expectabamus. Jam enim optatissima, & divinitus collata pacis beneficio, Regnum istud amplissimum tamquam ex gravi, & periculoso morbo, quo diu est afflictatum, recreari videtur, jam divino illius munere, qui est pax nostra, qui non permittit Nos tentari supra id quod possumus, sed facit cum tentatione proventum, respirat, & quodammodo resurgit Christianissima Gallia, & Catholice Religionis gloria, & vetus ille splendor divini cultus, ut audivimus, paulatim redit, & reflorescit, pastores complures vigilant super gregem suum, & oves Pastorum vocem audiunt, & ab alienis fugiunt, & Spiritu Sancti numine corda patrum ad filios, & corda filiorum ad patres convertuntur. Quae cum Nobis nunciatur, exultat in Deo spiritus noster, eumque ex intimo cordis affectu oramus, ut ipse, cujus perfecta sunt opera, quemadmodum cepit, ita in vobis opus, & gratiam suam perficiat.

Episcopos hor-
ratur, ut mu-
neri suo dili-
genter inen-
dentes anima-
rum salutem, &
fidei Catholi-
cae augmen-
to incumbant.

§.2. Quod igitur anno superiore fecimus, per Apostolicas nostras literas, te Frater Archiepiscopo, & vos Fratres Episcopi iterum salutamus, iterum ex nostra Pastoralis sollicitudine, & zelo permoti charitatis Christi, qui cor nostrum exedit, ad opera, & labores Episcopales vos invitamus, ad quos a summo patrefamilias vocati, & conducti sumus, magnis sane praemiis, & coronis, atque hoc ipsum paterni erga vos amoris nostri officium, tanto nunc libentius, & jucundius repetimus, quanto majorem apud vos admonitiones, & cohortationes nostras vim habuisse perspiciamus, quae certe ex ardenti studio, & desiderio salutis animarum promanant. Nunc ergo vos currentes magis magisque incitamus, sic currite in hoc spirituali studio, ut comprehendatis. Namquam enim cessandum, numquam in medio cursu insistentium, neque cura, & diligentia vestra remittenda, sed quae retro quidem sunt, & praeferere, quodammodo obliti, ad remota, quae in conspectu vestro sunt, vos ipsos extendite, donec gratia Dei adjutrice perveniat ad destinatum scopum, & praemium supernae vocationis Dei in Christo Je-

su. Vobis enim non corruptibilis corona proposita est, sed incorrupta, & quae nulla temporis diuturnitate marcescit. Quod si ii, qui terrenis, & caducis divitiis congregandis inhiant, tantos labores suscipiunt, tantis sudoribus seipsos exercent, agros novant, terram arant, sulcos altius imprimunt, & iteratis arationibus solum profcindunt, ut foetus uberiores edat, quid vos tandem facere oportet in hac spirituali cultura? qui labores non subeundi? etiam si cum fletu, & lacrymis arandum, & serendum sit, ut venientes paulo post veniat cum exultatione animarum, quas Christo lucrati eritis, manipulos latissimos reportantes. Nunc ergo levate oculos vestros, & videte regiones istas, quae antea erant sicut Paradisus Domini, sed vepes multi, & spinae succreverunt, & dormientes colonis, inimicus homo superfeminavit zizania, multi morum errores, multa corruptela, & quod luctuosius est, multa hereses, tamquam stirpes, & erba venenata, & pestifera in Regno isto amplissimo exortae sunt, sed nativa illa Francorum bonitas, & tamquam ingeneratus animorum candor, quasi quaedam agrorum ubertas adhuc remanet; modo vos Episcopi in illorum culturam, magna industria, magna diligentia incumbatis; confidimus in Domino, quod gratiae suae rore fecundabit terram istam, & germinare eam faciet sicut prius germina pietatis, & religionis, & quae vos feminaveritis pia, & sancta, eadem benedicente Domino metetis, & fructum multum congregabitis in vitam aeternam.

§.3. Sed quoniam ad agrum Domini, & ad vineam Dei Sabaoth excolendam operariis multis fidelibus, & strennis opus est, propterea hortamur vos etiam, atque etiam Fratres, & commonemus, ut in Clericis conscribendis, quorum opera in Ecclesia, & in omni spirituali ministerio uti debetis, magnam curam, magnum delectum habeatis.

§.4. In primis vero date operam, omnique studio, ope, conatu, vigilantia contendite, ut detestabilem simoniae labem a domo Dei, quam decet sanctitudo, penitus exterminetis, neque vos ipsos modo puros, atque incorruptos a foedissimi, & perniciosissimi morbi contagione conservate (absit enim ut Episcopalis dignitatis castitas atque integritas, tanta impuritatis macula violetur, atque foedetur) sed ceteros etiam cohibete quam diligentissime, ne tantum scelus admittant, nihil immundum, nihil coinquinatum in Sanctuarium Dei ingredi oportet, alioquin ira Dei supra modum provocatur, & Ecclesia Dei detrimentis gravissimis afficitur. Itaque simoniae lepra contaminatos, arrepto disciplinae flagello, eicieite a templo Dei, foras canes, foras operarii subdoli, qui dona Dei, qui Spiritum Sanctum exultimant pecunia possideri. Denique Fratres, divini honoris zelo incensi, vigilate, agite, atque efficit, ut a Cathedralibus, & Superioribus Ecclesiis, a Beneficiis Ecclesiasticis, ab ordinum collatio-

Clericorumq;
delectum ha-
beant.

Simoniae labem
exterminet,
avaritiaeque
suspicionem
amoveant.

Sacris ordini-
bus probos vi-
ros adscribat.

Ordinationis
tempora, &
alia observet.

Seminariis
Clericorum,
& Collegiis
instruendis,
& pie informan-
dis student.

Clericos ido-
neos ad sacros
ordines pro-
moveant.

lacione, postremo a cujusvis Ecclesiastici muneris functione, omnes illicita pactio- nes, omnis execranda simoniae absit labes, & pernicies, omnisque fordida avaritiae suspicio ab Ecclesiastico ordine quamlongissime arceatur.

§.5. Jam vero quanti momenti sit Clericorum ordinatio, quantam ea in re Episcoporum curam, & sollicitudinem sacri Canonis requirant, non ignoratis Fratres, haec enim prima aut bonorum, aut malorum multorum, quae postea consequuntur, causa est, & origo. Nisi enim is, qui ad clericalem militiam adscribitur, aut sacris ordinibus initiatur, talis sit, & tali proposito ad hoc vitae genus accedat, ut in corde vero & simplici, cultum Deo praestare, & illi fidelem servitutum servire cupiat, atque ita in sortem Domini adscribatur, ut vere, & ex animo Deum ipsum fortem suam & portionem habere desideret, profecto si aliter fiat, quamplurima & gravissima incommoda, & mala existere necessesse est.

§.6. Hinc illa veterum Sanctorum Patrum, & Sacrorum Conciliorum tam exquisita diligentia, & veluti anxietas, quam in hac ipsa ordinandorum materia ab omni Ecclesiae antiquitate observare licet, ut statutis anni temporibus, quando Spiritus Sancti gratia per totius fidelis populi orationem & jejunium praecipue imploratur, ordinationes habeantur, ut in Cathedrali, & in primaria Ecclesia a proprio Episcopo publice ritu solemniter celebrentur, ut non nisi probati, & examinati intendant, ita ut Episcopus ipse piis, & prudentibus Sacerdotibus, & divinae legis peritis, atque in Ecclesiasticis functionibus exercitatis secum adhibitis, de ordinandorum genere, natalibus, aetate, institutione, vita, moribus, doctrina, & fide diligenter inquirat, atque investiget, ut non nisi digni, & probati, bonum testimonium habentes, qui Deo auctore sperent se continere posse, qui pie, & fideliter in ministeriis antea factis gesserint, paulatim, & per temporum intervalla, ad altiores gradus assumantur, & ad sacratissima mysteria, quibus nihil est divinius, merito admittantur.

§.7. Denique in Collegiis, & Seminariis Clericorum instituendis, & Clericis ipsis ab ineunte aetate ad pietatem & religionem informandis, magna omni tempore ab Episcopis diligentia est adhibita: idque merito, propterea quod optime perspicerent, Ecclesiasticam disciplinam iis fundamentis niti, & bonorum operariorum copiam in primis in Ecclesia necessariam esse intelligerent.

§.8. Quas ob causas Fratres, quam maxima possumus efficacia vos hortamur, monemus, & rogamus per viscera misericordiae Dei nostri, ut non nisi idoneos, & Ecclesiae vestris utiles, Clero adnumeretis, & ad ordines praesertim sacros promoveatis. Aetas quidem, ut scitis, unicuique ordini praescripta est, sed non ea sufficit, nisi in vita & moribus eorum, qui sacris ordini-

Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

bus initiandi sunt, senectus sit, nisi Christi bono odore compleant domum Dei, & nisi ea eruditione & scientia sint instructi, quae ad ordinem exercendum pertinet: quod cum in aliis sacris ordinibus observandum est, tum maxime in Presbyteris initiandis, qui sublimiore loco supra candelabrum ponuntur, & tamquam lucernae accenduntur, ut luceant omnibus, qui in domo sunt, quibus animarum cura committitur, quae est ars artium, qua nulla difficilius, aut majoribus periculis obnoxia. Hi nimirum, adjutores vestri sunt, qui ad populum regendum, & salutaribus Sacramentis paciscendum eliguntur, qui doctrina, pietate, castis moribus, & illustribus bonorum operum exemplis ita aliis praelucere debent, ut vere lux, & sal populi sint, & habeantur. Nunc autem crebro apud vos sacris ordinibus initiari audimus, & multo cum animi dolore audimus, homines vices, infirma, & obiectae conditionis, nulla eruditione, nullis meritis, nulla generis honestate commendatos, immo vero rudes, illiberales, fordidos, ineptos, vitios plerumque commaculatos, a quibus nihil plane boni, aut ad virtutem, aut ad prudentiam, aut ad rerum usum sit expectandum, multum vero mali jure optimo sit metuendum. Itaque videte Fratres, ne contra Apostoli praecceptum manus cuiquam nimis propere imponatis, & ne communicetis peccatis alienis, neque enim aliam ob rem, quam ob collatos ordines, gravius iudicium apud justum Iudicem subibitis.

§.9. Quia vero, ut initio diximus, admirabili Dei benignitate Francie Regnum paulatim, ut audivimus, & in Domino confisi speramus, resurgit, & errorum dense tenebrae, quae loca multa pervagaverant, atque obsederant, caelestis gratiae Sole exoriente, & veritatis lumine dissipantur; ob eam causam vos Fratres magnopere hortamur, ut ad eas Regiones, Civitates, & Loca, in quibus Catholicae Religionis usus restituitur, & divini cultus sacrae functiones renovantur, & Sacramentorum administratio iterum in mores inducitur, atque instauratur, Clericos, & Sacerdotes probatissimos mittatis, qui non solum doctrina, & rerum Ecclesiasticarum usu, sed vite integritate, & prudentia praestent, qui zelo honoris Dei, & salutis animarum sint incensi, qui vere omni sua actione fidelem populum aedificent, & non destruant, qui non terrena compendia, sed animarum lucrum quarant, qui denique novellas plantationes colant, rigent in spiritu charitatis, & patientiae, ut ab eo, qui est fons perennis bonorum omnium, accipiant incrementum.

§.10. Sed quoniam in omni rei domesticae cura nihil est utilius, quam si ipsemet patrefamilias omnia frequenter inspiciat, suaeque vigilantia suorum industriam, & diligentiam alat; propterea Vos hortamur Fratres, vobisque praecipimus, ut Ecclesias, & Dioeceses vestras vos ipsi visitetis, vos ipsi state in medio ovium vestrarum dissi-

Praesertim in
locis ubi Ca-
tholica reli-
gio restituitur

Ecclesias, &
Dioeceses vi-
sitet.

K k

tarum, & congregare eas, vos ipsi imitatores facti boni pastoris illius, qui animam suam posuit pro ovibus suis, pascite gregem vestrum, & pecoris vestri vultum agnosceite, ut non jam furum, & alienorum, sed patris & pastoris sui vocem audire, & sequi assuescant, vos congregare agnos, & in brachiis vestris, & in sinu vestro levate, & gestate eos, & foetas oves vos ipsi portate: mirum est enim quanta vis sit, quanta utilitas Episcopalis visitationis, quod alteris etiam literis nostris Pastoralibus, quas anno superiore ad vos dedimus, accurate pro rei gravitate contestati sumus.

§.11. Sed in universum in omni sacra, & Ecclesiastica functione vos auctores, vos duces, & magistros esse oportet, ut quasi de vestrae sanctitatis splendore Clerus omnis lumen hauriat, & vestrae charitatis igne incalescat. Itaque in tremendi Sacrificii frequenti, & devota oblatione, in Missarum solemnibus celebratione, in Sacramentis administrandis, in divinis officiis obeundis, in cultu, & nitore Ecclesiarum, in disciplina domus, & familiae vestrae, in pauperum amore, & misericordia, in omni denique opere pietatis, religionis, & virtutis, estote forma gregis vestri, sicut decet Episcopos servos Christi, & dispensatores mysteriorum Dei.

§.12. Implete igitur Fratres gaudium nostrum, respicite viscera nostra, ambulate in dilectione, & laborate strenue in vinea Domini in omni patientia, & doctrina, afficientes in remunerationem magnam, & in gloriam illam, quae exuperat omnem sensum: nam magni quidem sunt labores, sed magna erunt praemia bonorum Episcoporum, in quibus posuit Deus verbum reconciliationis, qui legatione funguntur pro Christo ad populum. Ergo honorificate, & implete ministerium vestrum, adjuvate patriam nobilissimam, adjuvate animas pretioso Christi sanguine redemptas, arcete lupos ab ovibus vestris, resistite ministris Satanae, praedicate verbum, docete errantes, & eos in viam veritatis, & salutis adducite, aderit vobiscum Deus, qui nos confortat, & in quo omnia possumus: non deerit etiam vobis, ut confidimus, auxilium Christianissimi Regis vestri Henrici, filii nostri charissimi, filii desideratissimi, quem cum multis lacrymis parturivimus, & multo cum gaudio iterum genuimus in Christo: nam a Nobis, & ab hac Sancta Sede, in qua indigni, & immeriti praesidemus, ubi nostra Apostolica auctoritate opus fuerit, omnia vobis parata erunt adjumenta: venite ad nos, qui vos ut Fratres amamus in visceribus Jesu Christi, venite ad Matrem, ad Romanam Sanctam Ecclesiam vestram, & omnium Ecclesiarum Matrem, Caput, & Magistrum, nihil Nobis optatius, nihil jucundius, quam una vobiscum Dei gloriae, & Catholicae fidei propagationi servire, & animas multas ad Christum adducere. Adjuvantes ergo exhortamur vos, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis, Ecce nunc Fratres, tempus acceptabile, ecce

Sacris functionibus, & Sacramentorum administrationi studiate.

Ceteraque pietatis, & Episcopalis ministerii opera impliant.

nunc dies salutis, tantam salutiferae pacis opportunitatem ne effluere patiamini, sed fructum ex ea capite uberrimum, nunc enim populi admonendi efficaciter sunt, ut Dei optimi beneficia agnoscant, cumque deinceps peccatis ad iracundiam ne provocent, sed convertantur ad eum in corde perfecto, & ambulent recte coram Deo, abjicientes opera carnis, & opera tenebrarum, induti arma lucis, & opera spiritus perficientes, ut tranquillam vitam agamus, & pace diuturna perfruamur, & Eidei Catholicae incremento in Domino gaudeamus. Invitat etiam Anni Sancti, & plenissimi Jubilaei jam proxima celebritas, quando Spiritus unitatis Ecclesiae magnopere appareat, & fidelium omnium pietas, & devotio, quasi communi quodam calore, & gratiae impulsu excitata, vehementius exarscit, quam sanctam Jubilaei celebritatem jam per literas nostras Apostolicas omnibus Christianis fidelibus indiximus, & promulgavimus, & praecipue Fratres nostros Episcopos, & Superiores Antistes admonuimus, ut nunc maxime studeant, Dei adjutrice gratia, parare Domino plebem perfectam. Hoc ipsum Vos etiam, atque etiam hortamur Fratres, idque tanto impensius, quanto plura, & majora a patre luminum beneficia accepistis. Attendite igitur vobis, & universo gregi, & talenta vobis credita negotiamini fideliter, & fructuose, ipso benedicente, a quo solo est omnis sufficientia nostra, & cujus vicem in terris Nos quamvis indigni gerentes, Fratritates vestras pariter benedicimus, & Clero, ac Populo vestro fidei eandem Apostolicam benedictionem nostram paterno affectu imperitumur.

§.13. Tu vero Frater Archiepiscopo cura, quod te anno quoque superiore fecisse non dubitamus, ut haec literae nostrae ad Fratres nostros Provinciae tuae Episcopos diligenter perferantur. Deus autem omnis gratiae, qui vocavit Nos in aeternam suam gloriam in Christo Jesu, qui ipse vos regat, perficiat, & confirmet in omni opere bono, ipsi gloria, & imperium in saecula saeculorum. Amen.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 20. Augusti 1599. Pontificatus nostri Anno VIII.

Dat. die 20. Augusti 1599. An. VIII.

CCIII.

Institutio Congregationis Fratrum Reformatorum, & Discalceatorum Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum.

Hanc primitivam regulam vid. in Const. XVII. Innoc. III. Operante. Tom. III. fol. 76.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

AD militantis Ecclesiae regimen divina dispositione, meritis licet imparibus, cve-

Exordium.

evehi, illud nobis praeteris curandum proposuimus, ut Ecclesiasticorum, & Religiosorum Ordines quoscumque ad pristini regularis cujuscumque eorum instituti normam, a qua non parum deflexerunt, quantum in Domino possumus, reducere. Ac propterea, qui sua sponte Religionis, ac arctioris vitae zelo ducti, pristinae regulae, quam suae Religionis auctores instituerunt, observantiam cum antiquo illo rigore amplecti, ac de cetero sectari consueverunt, eosdem non solum in eorum proposito confovere, sed etiam opportunis gratiis, & favoribus libenter prosequi solemus.

Quidam Fratres hujus Ordinis primitivam regulam ab Innocentio III. institutam in suo rigore observare ceperunt in Regnis Hispaniarum.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus, nonnulli pii, & religiosi Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum professores, pie considerantes praefatum Ordinem, qui a sael. rec. Innocentio Papa III. Praedecessore nostro institutus, & confirmatus fuit, prout in ejus literis sub datum in Laterano 5. Idus Februarii Pontificatus sui Anno I. expeditis continetur, temporum injuria, & hominum tepiditate a primi ejus instituti regularis observantia deflexisse, & laxiorem vivendi modum suscepisse, & adhuc retinere, ac propterea divina inspirante gratia, arctioris vitae zelo ducti, primum dicti Ordinis regulam institutum imitari cupientes, postpositis quibuscumque corporis commoditatibus, dummodo Christum lucrifacerent, primitivam ipsius Ordinis regulam a praefato Innocentio Praedecessore institutam cum pristino illo rigore observare ceperint, & nonnullas ejusdem Ordinis domos ad hujusmodi primitivam regulam reducerint, & seu de novo instituere sperent, ac alii quamplures eorum vestigia sectantes, sub eadem primitivae regulae observantia, altissimo famulari desiderant.

Pontifex eorum institutum comprobavit, & Reformatorem Congregationem erigit, per Priorem gubernandam.

§.2. Nos qui pro nostri Pastoralis officii debito Religiosorum quorumcumque statui prospere dirigendo libenter intendimus, sum dictionum Religiosorum propositum summopere in Domino commendantes, ac eorum laudabilia principia felicioribus progressibus, quantum cum Domino poterimus, augere cupientes, & eorum quemlibet a quibuslibet excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ex Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super Episcoporum, & Regularium consultationibus, & negociis deputatorum, quibus hoc negotium examinandum, & Nobis referendum commissimus, sententia, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicae potestatis plenitudine, unam Provinciam seu Congregationem Fratrum Reformatorum, & Discalceatorum praedicti Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum nuncupandam, quae primitivam regulam Ordinis praefati perpetuo observent, habitu quem modo gestant, utentes, in eisdem Hispaniarum Regnis per unum Priorem Provinciale, in Capitulo dictae Provinciae, seu Congregationis postquam, ut in Domino speramus, eorumdem Religiosorum Reformatorum numerus aucltus fuerit, canonice pro tempore celebrando, ex eisdem Reformatis, & Discalceatis eligendum, regendam, & gubernandam in perpetuum, auctoritate Apostolica tenore praesentium erigimus, & instituimus.

§.3. Eamque sic erectam, & institutam ab aliis Provinciis praefati Ordinis modificatae regulae perpetuae sejungimus, separamus, & dismembramus, ipsosque Fratres Reformatos, & eorum domos, & Monasteria tam haecenus erecta, quam in posterum erigenda ab omni, & quacumque jurisdictione, visitatione, & superioritate tam Commissarii Generalis, quam aliorum Ministrorum Provincialium, aut Localium, & aliorum quorumcumque Superiorum, modificatae regulae ejusdem Ordinis, super dictis Reformatis, & eorum domibus eis competente, excepto Ministro Generali, ut infra dicitur, perpetuo eximimus, & liberamus: ipsamque tamen Provinciam, seu Congregationem Fratrum Reformatorum Discalceatorum, ejusque Domos, & Monasteria praesentia, & futura, sub obedientia, & superioritate Ministri Generalis totius Ordinis praefati, sicut aliae ejusdem Ordinis Provinciae ei subsunt, & subjacent, perpetuo subesse, atque subjectam remanere, & subjacere volumus.

Eumque Superioritate omnium Officialium regulae modificatae eximimus praeterquam Ministri Generalis.

§.4. Qui per se ipsum tantum, vel alium virum idoneum, ex ipsis tamen Fratribus Reformatis ab eo eligendum, eos juxta eorum primitivam Regulam, & instituta regularia visitare, reformare, corrigere, & punire possit, in Monasteriis tamen, Domibus, & Locis eorumdem Fratrum Reformatorum; extra quae nullatenus dicti Fratres Reformati, vel aliqui eorum ab eodem Ministro Generali, quovis praetextu, vel occasione amoveri, assignari, mutari, extrahi, aut transferri, vel ad alias Provincias mitti, aut in eis retineri possint, nec ipse Minister Generalis aliqua ejusdem Ordinis Fratrum Reformatorum statuta, auctoritate Sedis Apostolicae confirmata, seu confirmanda, vel quae ipse Nuncius nunc fecerit, vel quae postea a quocumque Capitulo Provinciali dictionum Fratrum Reformatorum facta fuerint, si auctoritate nostra, ut dictum est, fuerint confirmata, mutare, nec aliquas gratias, exemptiones, aut privilegia alicui, vel aliquibus adversus ipsa statuta concedere valeat.

Qui eos visitare, & corrigere possit.

§.5. Quia vero nonnulli praefati Fratres Reformati, ex praedicto Ordine Regulae modificatae, quam professi olim fuerunt, sunt assumpti, volumus, & mandamus, ut his, & aliis, qui ut dictum est, ex Conventibus laxioribus ad hos Reformatos in posterum recipiuntur, anni spatium concedatur loco probationis; intra quem, si qui praefati instituti, vitaeque austeritatem tolerare non

Ex Conventibus laxioribus ad hos Reformatos transire servata forma hic tradita inducet, & Reformatis ad Carthusianos tantum transire permittit.